

Czesław Strzyżewski

Pawłowo, gm. Czarniejewo, woj.
poznańskie. Stanowisko 16

Informator Archeologiczny : badania 21, 126-127

1987

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Bohnsacka, mały imacz, liczne groty, jeden wyciśnięty faliście zdobiony wytrąconym ornamentem /grób 66/, szydła, noże, igły, zapinka miseczkowata ze schodkowym ażurowym na pochewce /grób 45/, zapinki typu M oraz szpila żelazna z otworem na głowce.

Z fazy R₁ pochodzą dwie zapinki brązowe, mała trąbkowata i typu A 66, umbo typu S wg Jaħna i wąski imacz z kolistymi płytkami do nitów. Najwięcej pochówków pochodzi z fazy R₂. Do najciekawszych zabytków należy szklany puchar typu E 185 /grób 52/, dwa importowane prowincjonalnorzymskie miecze - groby 52 i 45b/, jeden z inkrustowanym brązem przedstawieniem Marsa, liczne groty, umbo wyłącznie typu 7a, imacze z wachlarzowatymi płytkami do nitów, noże, krzesiwa, ostrogi. Na uwagę zasługuje mały trott z ządziorami i ostro zakończonym, lekko odgiętym "wąsem" odchodzącym od zakończenia tuleji /grób 45b/. Stosunkowo niewiele jest zapinek, jedynie dwa egzemplarze - żelazna zapinka o esowatym kabiaku z tulejkami nałożonymi na sprężynkę /grób 67/ i żelazna zapinka 8 serii V grupy Almgrena /grób 45b/. Dość liczne są żelazne sprzączki półkoliste. W grobie 45b znaleziono dwie żelazne sprzączki z rozwidlanym kołcem, w tym jedną ze śladami inkrustacji srebrem.

Materiały z badań złożono w PMA.

Badania będą kontynuowane.

CURY, gm. Czersk
wój. Bydgoskie
Stanowisko 1

Uniwersytet Łódzki
Katedra Archeologii

Badania prowadził dr Tadeusz Grabarczyk. Finansował Uniwersytet Łódzki i MKZ w Bydgoszczy. Dwadzieścia drugi sezon badań. Cmentarzysko płaskie i kurhanowe Kultury wólbarackiej.

Przebadano obszar 150 m² odkrywając zaledwie 3 groby szkieletowe /nr 546-546/. Badania prowadzono w południowej i południowo-wschodniej części cmentarzyska.

Jeden tylko pochówek zawierał wyposażenie pozwalające datować go na okres późnorzymski.

Dokumentacja i materiały znajdują się w Katedrze Archeologii UŁ oraz w Biurze Badań i Dokumentacji Żytków w Bydgoszczy.

Badania będą kontynuowane.

O. LONKI
w j. wrocławskie
Stanowisko 1

patrz
neolit

F. WŁOHO, gm. Czarniejewo
w j. poznańskie
Stanowisko 16

Muzeum Początków Państwa Polskiego
w Gnieźnie

Badania prowadził mgr Czesław Strzyżewski. Finansowało Muzeum Początków Państwa Polskiego w Gnieźnie. Trzeci sezon badań. Osada z okresu wpływów rzymskich, ślady osadnictwa neolitycznego, osada wczesno- i późnośredniowieczna.

Złożono wykopy o powierzchni 175 m², długości 50 m, a szerokości 2,5 - 5 m, przecinając wzdłuż osi W - E północny skraj osady.

Odkryto dwie dalsze podziemianki, usytuowane na osi W - E, których konstrukcje wspierały się na słupach, a ściany były uszczelnione gliną. W podziemiance nr 5 odkryto pod warstwą rumowiska zniszczone palenisko gliniane, która tworzyła glina częściowo w postaci zwartej płyty z fragmentem "cegielek" kształtu owalnego lub kolistego. Prócz tego odkryto 17 palenisk i jedną jamę?/ z polepą oraz pozostałości zniszczonych obiektów z epoki neolitu.

Wśród materiału źródłowego wyodrębniono 1 drapacz odfupkowy z epoki neolitu, 1 odfupkę kuszany z epoki kamienia oraz ułamek ceramiki kultury pucharów lekkołatych.

W obiektach oraz w warstwach kulturowych z okresu późnorzymskiego /faza C₂-D/ znaleziono 5 przęślików i 7 ciężarków tkackich z gliny /lub ich fragmenty/, haczyk i ułamek zapinki z żelaza, fragment ornamentowanego kamienia, liczne ułamki naczyń glinianych, a wśród nich ceramikę toczoną na kole, jak również kości zwierzęce, polepę i zwęglone drewno.

Prócz tego odkryto fragmenty naczyń z okresu wczesno- i późnośredniowiecznego oraz nowożytnego.

Materiały znajdują się w Muzeum Początków Państwa Polskiego w Gnieźnie.

Badania będą kontynuowane po krótkiej przerwie.

PODRĘCZE
woj. leszczyńskie
Stanowisko 3

patrz
epoka brązu

PONIEKLIN, gm. Zalewo
woj. olsztyński
Stanowisko 1

Muzeum Warmii i Mazur
w Olsztynie

Badania prowadził mgr Mirosław Hoffmann przy współudziale mgr Izabeli Mellin. Finansowało Muzeum Warmii i Mazur w Olsztynie. Pierwszy sezon badań, obiekt sepulkralny z wczesnej epoki żelaza, okresu wpływów rzymskich i czasów nowożytnych.

Znany z literatury jako kurhan z epoki brązu obiekt objęto badaniami ze względu na fakt, że został on w 1986 r. uszkodzony wkopem rabunkowym. Badaniami objęto 176 m².

Obiekt posiadał łódzkowy w planie nasyp ziemny wydłużony po linii NNW-SSE. Na stokach "kurhanu" znajdował się regularny krąg z dużych, przeważnie rozłupanych głazów. Średnica obiektu /licząc od jego podstawy/ wynosiła 14,0 i 10,0 m. Średnice kręgu posiadały wymiary 13,2 oraz 7,1 m. Wysokość względna nasypu była różna i wynosiła od 1,2 do 1,9 m. W dolnych partiach stoków "kurhanu" oraz wokół jego podstawy, wystąpił bruk zbudowany z małych, niezbyt do siebie przylegających kamieni. Bruk ten podtrzymywał głazy kręgu, a także zabezpieczał dolne partie stoków obiektu przed oblawianiem się.

Badania wykazały, że krąg kamienny ułożony został w czasach nowożytnych, po podsypaniu obiektu.

W południowo-wschodniej partii "kurhanu" odkryto uszkodzony pochówek, datowany na późną fazę okresu lateńskiego. Zgniecioną popielnicą typu zalewskiego, na której znajdowały się fragmenty misy ustawiona była na płytce z czerwonego granitu. Od strony południowej grobu zachowane były nieregularna obetawa kamienna.

W zachodniej części obiektu odkryto na słoju wtórnym duże fragmenty naczyń terra sigillata, fragmenty pucharów szklanego, ceramiczne i bursztynowe paciorki oraz ułamki zabytków brązowych. Przedmioty te wystąpiły między grobami szkieletowymi, w obrębie kurhanu, a także poza kręgiem kamiennym.

Datowanie odkrytych obok grobów szkieletowych fragmentów talerza ceramicznego zdaje się potwierdzać uzyskaną w trakcie wywiadu terenowego informację, że badany obiekt stanowił mogiłę zbiorową ofiar epidemii dżumy, która nawiedziła ten rejon Pojezierza Iławskiego w 1709 roku.

Materiały i dokumentacja z badań znajdują się w Muzeum Warmii i Mazur w Olsztynie.